བོད་ལྗོངས་ཁྲིམས་ལུགས་ཚགས་པར། ཞི་མཐུན་ས་མཐོ། 2020ལོའི་ཟླ་1ཚེས་14 15 ཕན་ཚུན་ལྟ་སྐྱོང་གིས་མཛེས་སྡུག་ལྡན་པའི་བོད་ལྗོངས་འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད་པ།
—— རང་ལྗོངས་ཀྱི་མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་བྱ་གཞག་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་བསྡུས་རིས།

ཟླ་12ཚེས་25ཉིན།རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི
“ལམ་གཉིས་ཀྱི་སྙིང་སྟོབས”དྲན་གསོ་ཁང་དུ།
དམིགས་བསལ་གྱི་ཡུལ་སྐོར་བ་ཁག་གཅིག་གིས
《ཁྲོན་བོད་དང་མཚོ་བོད་གཞུང་ལམ་བཟོ་སྐྲུན་་་་
གྱི་ལོ་རྒྱུས་དཔྱད་གཞིའི་པར་གཞི》ལྟ་བཞིན་་་་་་་་་
ཡོད།ཡུལ་སྐོར་བ་དེ་དག་གི་ཁྲོད།བོད་ལྗོངས་་
འགྲིམ་འགྲུལ་སྐྱེལ་འདྲེན་ལས་རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་་་་་་་་
ཡོངས་ངལ་རྩོལ་དཔེ་བཟང་བ་ཡོད་ལ།བོད་་་་་་་
ལྗོངས་འགྲིམ་འགྲུལ་ཁོངས་གཏོགས་ཀྱི་བློ་མཐུན་
རྒན་གྲས་དང་བློ་མཐུན་འདས་པོའི་ནང་མིའི་་་་་་་
འཐུས་མིའང་ཡོད་ཅིང་།ཁོང་ཚོ་ནི་རང་སྐྱོང་་་་་་
ལྗོངས་ཀྱི“ལམ་གཉིས་ཀྱི་སྙིང་སྟོབས”དྲན་གསོ་་་
ཁང་ལ་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་ཡར་་
ཐོན་སློབ་གསོའི་རྟེན་གཞི་ཁག་དྲུག་པའི་མིང་་་་་་་
བཏགས་ནས་སྒོ་བྱང་འགེལ་བའི་མཛད་སྒོར་་་་་་་་
ཞུགས་མཁན་རེད།
1950ལོའི་དཔྱིད་ཀར།དམག་སྡེ་བཅོ་་་་་་་
བརྒྱད་པས་བོད་ལ་ཞི་བས་བཅིངས་འགྲོལ་་་་་་་་་་་་
གཏོང་དགོས་པའི་སྐོར་གྱི་ཀྲུང་དབྱང་གི་མཛད་་་
ཕྱོགས་གཞིར་བཟུང་།ལྷོ་ནུབ་ཅུས་དང་།ལྷོ་་་་་་
ནུབ་དམགབོད་ལྗོངས་ལས་དོན་ཨུ་ལྷན་བཅས་
ཀྱི་ཐད་ཀའི་འགོ་ཁྲིད་འོགདཔུང་སྐྱོད་བྱེད་་་་་་་་་
རིང་ལམ་བཟོས་པ་རེད།ལམ་སྐྲུན་དམག་ཆེན་་་
གྱིས་འཕྲེད་རྒྱུག་ལ་འཛེག་པ་དང་།འབྲི་ཆུ་སྒྲོལ་
བ།ཁུ་ནུ་རི་བོ་བརྒལ་བ་སོགས་རང་བྱུང་འགག་
བཙན་དང་འཐབ་ནས་སྔོན་གཤེགས་དཔའ་བོ་་་་
3000ལྷག་གིས་ས་མཐོར་རང་སྲོག་ལེགས་སྐྱེས་་་

སུ་ཕུལ་ཡོད།1954ལོའི་ཟླ་12ཚེས་25ཉིན།
ཁྲོན་བོད་དང་མཚོ་བོད་གཞུང་ལམ་དུས་གཅིག་་་
ཏུ་ལྷ་ས་བར་ཤར་གཏོང་ཐུབ་ནས་བོད་ལ་གཞུང་
ལམ་མེད་པའི་ལོ་རྒྱུས་མཇུག་འགྲིལ་བ་དང་བོད་་
ཀྱི་འགྲིམ་འགྲུལ་གྱི་དུས་རབས་གསར་པ་བཏོད་་་
ཡོད།
དམག་སྡེ་བཅོ་བརྒྱད་པ་བོད་དུ་ཡོང་བ་ནས་
བཟུང་།མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་མེ་ཏོག་ལ་་་་་་་་་་
གཅེས་སྐྱོང་ཟབ་མོ་བྱས་ཤིང་།མི་རིགས་ཁག་་་་་་
དབར་ཕན་ཚུན་སྐྱོང་རེས་དང་ཕན་ཚུན་བརྩི་་་་་་་
འཇོག་གིས་མཛའ་གྲོགས་ཟབ་མོ་ཆགས་ཏེ་་་་་་་་་་་་
མཉམ་དུ་མཛེས་སྡུག་ལྡན་པའི་བོད་ལྗོངས་སྐྲུན་་་
བཞིན་ཡོད།ད་ཆ།བོད་སྐྱོད་ལས་བྱེད་པའི་་་་་་་
རྗེས་རབས་པ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གིས་རང་ཉིད་ལ
“བོད་ཀྱི་མི་རབས་གཉིས་པ”དང་ཐ་ན“བོད་ཀྱི་་
མི་རབས་གསུམ་པ”ཞེས་འབོད་ཀྱི་ཡོད།
དེ་དང་ཆབས་ཅིགརང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱིས་ད་་་
དུང་མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་ཡར་ཐོན་གཏོད་པའི་་་་་་་
གཟེངས་བསྟོད་བྱེད་སྒོ་གཏིང་ཟབ་སྤེལ་ཏེ་མི་་་་་་་་་་
རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་ཡར་ཐོན་གྱི་རྣམ་པ་བཟང་པོ་་་་་་
ཞིག་ཧུར་ཐག་བཏོད་ཡོད།2019ལོའི་བར།
རང་ལྗོངས་ལ་རྒྱལ་སྲིད་སྤྱི་ཁྱབ་ཁང་གི་གཟེངས་་་་་་
བསྟོད་ཐོབ་པའི་དཔེ་བཟང་མཉམ་སྡེབ་140དང་་
དཔེ་བཟང་མི་སྒེར་189ཡོད་པ་དང་།རང་སྐྱོང་་་་
ལྗོངས་ཀྱིས་གཟེངས་བསྟོད་སྤྲད་པའི་མི་རིགས་་་་་་་་
མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་དཔེ་བཟང་མཉམ་སྡེབ་1794དང་་
དཔེ་བཟང་མི་སྒེར་2657ཡོད་པ་རེད།

ད་ཆ།མི་རིགས་མི་འདྲ་བའི་མི་དམངས་ཚོ་བོད་་་་་
ཀྱི་ས་ཆ་ཁག་ཏུ་རྩ་བ་ཚུགས་ཏེ་ཕན་ཚུན་མཛའ་ཞིང་་་་་་་་
མཐུན་པ་དང་།ཇ་དང་ཚྭ་ལྟར་ཁ་འབྲལ་ཐབས་མེད།
འདི་ལོ་ལོ་50ལ་སླེབས་པའི་སྨིན་དྲུག་ནི་ཆབ་མདོ་་
གྲོང་ཁྱེར་ལྷོ་རོང་རྫོང་ཤོ་པ་མདོ་གྲོང་རྡལ་དུ་སྡོད་ཀྱི་་་་་་་་
ཡོད།རྫ་ཆུའི་འགྲམ་ངོགས་ཀྱི་གྲོང་རྡལ་ཆུང་ངུ་འདིར་་་
ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་་བང་སོའི་ཚོགས་དང་དམག་སྡེ་བཅོ་་
བརྒྱད་པའི་སྒར་རྒྱག་ས་རང་སོར་བཞག་ཡོད་ཅིང་།
གྲོང་རྡལ་གྱི་གྲོང་མིས་ད་དུང་ཚལ་བསྙལ་མ་དང་ཟླ་་་་་་་་་
མཆོད་བག་ལེབ་བཟོ་ཤེས་པ་མ་ཟད།སེང་རྩེད་ཀྱང་རྩེ་་
ཤེས་ཀྱི་ཡོད།
སྨིན་དྲུག་གི་མག་པ་གཉིས་ཀ་རྒྱ་རིགས་ཡིན་ཞིང་།
བུ་མོ་ཆུང་བ་ཟླ་བ་ལྷ་སྐྱིད་དང་མག་པ་མཱ་ཧྲི་ཧ་ནི་གླ་པ་་་་
རྒྱུག་སྐབས་ངོ་ཤེས་པ་དང་།2015ལོར་ཁྱིམ་ཐབ་་་་་་་་་་
བཟུང་།མཱ་ཧྲི་ཧ་ནི་སི་ཁྲོན་ཕན་ཀྲི་ཧྭ་ནས་ཡིན་པ་དང་།
ད་ཆ་ཤོ་པ་མདོ་གྲོང་རྡལ་དུ་སྡོད་ཀྱི་ཡོད།

“ད་ཆ་ང་འདི་གའི་འཚོ་བར་རྦད་དེ་གོམས་འདུགསྒོར་གཞས་འཁྲབ་པ་དང་ཇ་སྲུབས་མ་འཐུང་བ་མ་ཟད་་
བོད་སྐད་ཤོད་པ་དང་བོད་རིགས་དང་གྲོགས་པོ་མང་པོ་་
ཡོད་པ”ཅེས་མཱ་ཧྲི་ཧ་ཡིས་བཤད་ཅིང་།འབྱུང་འགྱུར་་་
གྱི་སྐོར་གླེང་སྐབས་ཁོང་གིས་བཟའ་ཟླ་དང་མཉམ་དུ་་་་་་
འབད་བརྩོན་བྱས་ཏེ་འཚོ་བ་དེ་བས་སྐྱིད་པ་ཞིག་སྐྱེལ་རྒྱུ་
ཡིན་ཞེས་བརྗོད།
ཤོ་པ་མདོ་གྲོང་རྡལ་གྱི་མདོར་དེ་སྔ་དམག་སྡེ་བཅོ་་་་
བརྒྱད་པའི་སྒར་རྒྱག་ས་རེད།ཨར་འདམ་ལམ་གྱི་་་་་་་་་་་
གཞོགས་སུ་སྐབས་དེ་དུས་དམག་སྡེ་བཅོ་བརྒྱད་པའི་་་་་་་
འཐབ་འཛིང་པས་གསར་དུ་སྦོལ་བའི་ས་ཞིང་མུའུ་300
ཙམ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ད་ཆ་གྲོག་རོང་འཕྲེད་གཞུང་གང་སར་
ཁྱབ་སའི་ས་ཞིང་གཤིན་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ནས་སྔར་བཞིན་་
ཤོ་པ་མདོའི་མི་དམངས་སྐྱོང་བཞིན་ཡོད།མི་རིགས་་་་་་་
མཐུན་སྒྲིལ་ལ་གཡུར་ཟའི་གྲུབ་འབྲས་ཐོབ་ཡོད།
(ཚེ་སྒྲོལ་གྱིས་བསྒྱུར།གནམ་ཕྱུག་རྒྱལ་གྱིས་ཞུས)

མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་ས་བོན་ལོ་ངོ་སྟོང་གི་སྔོན་ནས་བཏབ།

མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་གཡུར་ཟའི་གྲུབ་འབྲས།

2019ལོའི་ཟླ་12པའི་འབྲི་རུ་རྫོང་ཚ་ཆུ་ཤང་དུ་་་་་
ཁ་བ་བུ་ཡུག་འཚུབ་ཅིང་།རྒྱལ་མོ་རྔུལ་ཆུའི་འགྲམ་་་་་་་་
ངོགས་སུ་གནས་པའི་འུན་ཤིང་ཀོང་ཇོའི་ཐང་ཆེན་གྱི་་་་་་
ལྡེབས་རིས་དང་འཇིམ་བརྙན་ལས་བོད་རྒྱ་མཛའ་་་་་་་་་་་
མཐུན་གྱི་མི་སེམས་འགུལ་བའི་གཏམ་རྒྱུད་བརྗོད་པ་་་་་་་
དང་གཉིས་སུ་མ་མཆིས།
“གཟིགས་དང་།འདི་གའི་ལྡེབས་རིས་སུ་བཀོད་་་
པ་ནི་འུན་ཤིང་ཀོང་ཇོ་ཁྲང་ཨན་ནས་རྡོག་ཐོན་གནང་་་་་
སྟེ་ལམ་བར་དུ་ངལ་བ་ཁྱད་དུ་བསད་ནས་བོད་དུ་་་་་་་་་་་་
ཕེབས་པའི་སྣང་ཚུལ་རེད།འདི་གར་བྲིས་པ་ནི་ཀོང་་་་་་
ཇོས་འཁྲིད་ཕེབས་པའི་ལག་ཤེས་པས་ང་ཚོ་བོད་པ་ཚོར་
ནས་སོན་འདེབས་སྟངས་དང་ཡོ་ཆས་ལེགས་སུ་གཏོང་་་
སྟངས་སློབ་པའི་སྣང་ཚུལ་རེད”ཅེས་འབྲི་རུ་རྫོང་ཚ་ཆུ་་་
ཤང་ཏང་ཨུད་ཀྱི་ཧྲུའུ་ཅི་སྐལ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་་་་་་་་་
གསར་འགོད་པར་འུན་ཤིང་ཀོང་ཇོའི་ཐང་ཆེན་གྱི་་་་་་་་་་
ལྡེབས་རིས་ངོ་སྤྲོད་བྱས་པ་མ་ཟད།སྤོབས་པ་དང་་་་་་་་་
བཅས་སྐབས་དེ་དུས་འུན་ཤིང་ཀོང་ཇོ་བོད་དུ་ཕེབས་་་་་་

སྐབས་ཚ་ཆུ་ཤང་བརྒྱུད་ཡོད་པས་ཞིང་ཆེན་ལམ་བུ་་་་་་་་་
303གྱི་འགྲིམ་འགྲུལ་ལེགས་ཆར་བརྟེན་ནས་ཐང་བོད་་
གནའ་ལམ་དྲིལ་བསྒྲགས་ཡག་པོ་བྱས་ཏེ་རང་ཡུལ་གྱི་་་་་་
ཡུལ་སྐོར་ཐོན་ལས་གོང་འཕེལ་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་རྒྱུ་་
ཡིན་ཞེས་བཤད་བྱུང་།
འུན་ཤིང་ཀོང་ཇོ་བོད་དུ་ཕེབས་པ་ནི་སྔ་ས་ནས་རྒྱ་་
བོད་མི་དམངས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་དྲན་ཤེས་བཟང་པོ་ཞིག་
ཏུ་གྱུར་པ་དང་།མི་རིགས་དབར་སྤེལ་རེས་དང་།
འགྲོ་འོང་།མཉམ་འདྲེས་བཅས་ཀྱི་ས་བོན་ལོ་ངོ་སྟོང་་་་་
གི་སྔོན་ནས་བཏབ་སྟེ་བོད་ཀྱི་མི་རིགས་ཁག་གི་མི་་་་་་་་་་་་
དམངས་ཀྱི་ཁྲག་རྒྱུན་ནང་འདྲེས་ཡོད།ད་ཆ།བོད་ཀྱི་་
མི་རིགས་ཁག་གི་ལས་བྱེད་པ་དང་མང་ཚོགས་ཚོས་རང་
ཉིད་ཀྱི་མིག་འབྲས་ལ་གཅེས་སྤྲས་བྱེད་པ་བཞིན་མི་་་་་་་་་
རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་ལ་གཅེས་སྤྲས་དང་རང་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་་་་་་
སྲོག་ལ་གཅེས་སྤྲས་བྱེད་པ་བཞིན་མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་་
ལ་གཅེས་སྤྲས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ་མི་རིགས་ཁག་སེ་འབྲུའི་་་་་
འབྲུ་བཞིན་རྡོག་རྩ་གཅིག་ཏུ་དམ་པོར་བསྒྲིལ་ཡོད།

A

B

C

ཀྲུང་ཧྭ་མི་རིགས་རླབས་ཆེན་བསྐྱར་དར་གྱི་ཀྲུང་གོའི་ཕུགས་འདུན་མངོན་དུ་་་་་་་་་་་འགྱུར་བར་མི་རིགས་ཁག་གི་ཐུན་མོང་འབད་བརྩོན་དང་ཁ་འབྲལ་ཐབས་མེད།ལོ་ངོ་་་་སྟོང་གི་རྨང་གཞི་ཟབ་མོ་ཡོད་པ་ལས་མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་ནི་སྔ་ས་ནས་བརྗིད་ཆགས་་་་་འགྱིང་ངེར་གནས་པའི་རི་བོ་ཧི་མ་ལ་ཡ་དང་འདྲ་བར་བོད་ཀྱི་མི་དམངས་ཀྱི་སེམས་་་་་་་་དབུས་སུ་རྩ་བ་བརྟན་པོར་ཚུགས་པ་དང་།རྔམ་རྔམ་བརྗིད་བརྗིད་ཀྱི་ཡར་ཀླུང་གཙང་་པོ་དང་འདྲ་བར་བོད་ཀྱི་མི་སེར་གྱི་ཁྲག་རྒྱུན་ནང་རྒྱུ་བཞིན་ཡོད།

མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་མེ་ཏོག་ལ་རབ་བྱུང་གཅིག་
རིང་གཅེས་སྐྱོང་ཡག་པོ་བྱས་པ།

འདི་ག་ཚགས་པར་ཁང་དུ་་་་་་་་་
གཞིས་རྩེ་ནས་གློག་འཕྲིན་འབྱོར་་་་་་
གསལ། ཉེ་ཆར།རིན་སྤུངས་རྫོང་་་་་་་་
བདེ་སྐྱིད་གླིང་གྲོང་རྡལ་དར་རྒྱས་གྲོང་་
ཚོའི་སྨོན་ཚང་ངལ་ནུས་ཕྱིར་གཏོང་་་་་་་
མཉམ་ལས་ཁང་གིས་2019ལོའི་ཡིག་་་
ཚགས་དང་གཱ་བཟོས་པའི་དུད་ཚང་་་་་་་
དབུལ་པོར་ཁེ་སྤོགས་བགོ་བའི་མཛད་་་

སྒོ་འཚོགས་པ་དང་།དར་རྒྱས་གྲོང་་་་་་
ཚོའི་ཡིག་ཚགས་དང་གཱ་བཟོས་པའི་་་་་་་
མང་ཚོགས་དབུལ་པོ་7ལ་ཁེ་སྤོགས་་་་་་་
སྒོར་ཁྲི་10.45རག་པ་རེད།
ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བར་གཞིགས་ན།
དར་རྒྱས་གྲོང་ཚོར་བཅའ་སྡོད་རིན་་་་་་་
སྤུངས་རྫོང་ཨུད་དྲིལ་བསྒྲགས་པུའུ
(རླུང་འཕྲིན་གློག་བརྙན་བརྙན་འཕྲིན་་

ཅུས)ཡི་ལས་དོན་རུ་ཁག་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་་་་
ཤུགས་ཆེན་འོག་སྨོན་ཚང་ངལ་ནུས་་་་་་་
ཕྱིར་གཏོང་མཉམ་ལས་ཁང་2019
ལོའི་ཟླ་8པར་དངོས་སུ་གཉེར་སྐྱོང་་་་་་་
བྱེད་འགོ་ཚུགས་པ་དང་།གཙོ་བོ
“མཛོ་མོའི་གསོ་ཚགས་ར་བ＋ངལ་་་་་་
ནུས་ཕྱིར་གཏོང་མཉམ་ལས་ཁང＋
ཡིག་ཚགས་དང་གཱ་བཟོས་པའི་དུད་་་་་་་

ཚང་དབུལ་པོའི”གཉེར་སྐྱོང་བྱེད་་་་་་་་་
སྟངས་སྤྱད་ཡོད།གཉེར་སྐྱོང་བྱས་་་་་་་
ཚུན་དུ།མཉམ་ལས་ཁང་གིས་མང་་་་་་
ཚོགས་དབུལ་པོ་ཕྱུགས་རིགས་གསོ་་་་་་་
ཚགས་ཐོན་ལས་ལ་ཧུར་ཐག་ཞུགས་་་་་་་
པར་ཁྲིད་སྟོན་བྱས་ཏེ་ཡིག་ཚགས་དང་་
གཱ་བཟོས་པའི་དུད་ཚང་དབུལ་པོའི་་་་་་་
མང་ཚོགས་7ལ་ཟླ་རེར་གླ་ཕོགས་སྒོར་་
4000ཙམ་ཡོད་པའི་ཡུན་རིང་གི་ལས་་
ཀ་སྤྲད་པ་མ་ཟད།ལས་ཀ་བྱེད་འདོད་
ཡོད་ལ་དཀའ་སྡུག་བཟོད་ཐུབ་པའི་་་་་་་

ཡིག་ཚགས་དང་གཱ་བཟོས་པའི་དུད་་་་་་་
ཚང་དབུལ་པོའི་མང་ཚོགས་གཞན་་་་་་་་་
དག་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལས་གནས་མཁོ་
འདོན་བྱས་པ་དང་།མང་ཚོགས་དབུལ་
པོ་22ལ་ཕན་པ་ཐོབ་པར་སྣེ་ཁྲིད་བྱས་་་་་
པས།དུད་ཚང་དབུལ་པོའི་ཧུར་སེམས་་
སྐོང་འཐེན་ནུས་ལྡན་ཐུབ་པ་དང་ནང་་་་་
གནས་ཀྱི་སྒུལ་ཤུགས་འཕེལ་ཡོད་པ་་་་་་་་་
རེད།
(བསྟན་འཛིན་བཟང་མོས་བསྒྱུར།
བདེ་སྐྱིད་དང་བསྟན་བཟང་གིས་ཞུས)

རིན་སྤུངས་རྫོང་དར་རྒྱས་གྲོང་ཚོས་མང་ཚོགས་དབུལ་པོ་7ལ་ཁེ་སྤོགས་བགོས་པ།